

Multilingual and Multidisciplinary Research Review

A Peer-Reviewed, Refereed International Journal
Available online at: <https://www.mamrr.com/>

ISSN: xxxx-xxxx

DOI - xxxxxxxxxxxxxxxxxxxx

2024 ਵਿੱਚ ਟਕਾਊ ਵਿਕਾਸ ਲਕਸ਼ਾਂ (SDGs) ਲਈ ਬਹੁ-ਵਿਸ਼ਯਕ ਪਹੁੰਚਾਂ

Dr. Priyanka Rani
Assistant Professor
University of Lucknow

ਸਾਰ (ABSTRACT)

ਟਕਾਊ ਵਿਕਾਸ ਲਕਸ਼ਾਂ (SDGs), ਜੋ 2015 ਵਿੱਚ ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰ ਦੁਆਰਾ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ, 2030 ਤੱਕ ਇੱਕ ਹੋਰ ਟਕਾਊ, ਸਮਾਨਤਾ-ਅਧਾਰਿਤ ਅਤੇ ਖੁਸ਼ਹਾਲ ਸੰਸਾਰ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਲਈ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ਵ ਪੱਧਰੀ ਰੂਪਰੇਖਾ ਪੇਸ਼ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਲਕਸ਼ਾਂ ਦੀ ਜਟਿਲ ਅਤੇ ਆਪਸੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜੁੜੀ ਹੋਈ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਬਹੁ-ਵਿਸ਼ਯਕ ਪਹੁੰਚਾਂ ਦੇ ਏਕੀਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਪੈਦਾ ਕਰਦੀ ਹੈ। 2024 ਵਿੱਚ SDGs ਅਜੇ ਵੀ ਵਾਤਾਵਰਣਕ, ਆਰਥਕ, ਸਮਾਜਕ ਅਤੇ ਤਕਨਾਲੋਜੀਕ ਆਯਾਮਾਂ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਚੁਣੌਤੀਆਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਵਾਤਾਵਰਣ ਵਿਗਿਆਨ, ਅਰਥਸ਼ਾਸਤਰ, ਸਮਾਜਕ ਨੀਤੀ, ਤਕਨਾਲੋਜੀ, ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਅਤੇ ਜਨ ਸਹਿਤ ਵਰਗੇ ਖੇਤਰਾਂ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਅਨੁਭਵਾਂ ਨੂੰ ਜੋੜਨ ਵਾਲੀਆਂ ਅੰਤਰ-ਵਿਸ਼ਯਕ ਰਣਨੀਤੀਆਂ ਅਪਣਾਉਣਾ ਅਤਿ-ਆਵਸ਼ਯਕ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਖੋਜ ਪੇਪਰ SDGs ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਵਿੱਚ ਬਹੁ-ਵਿਸ਼ਯਕ ਪਹੁੰਚਾਂ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਦੀ ਪੜਤਾਲ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਕਾਦਮਿਕ, ਪੇਸ਼ੇਵਰ ਅਤੇ ਸੰਸਥਾਗਤ ਹੱਦਾਂ ਪਾਰ ਸਹਿਯੋਗ ਕਵਿ ਲਕਸ਼ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਅਤੇ ਨੀਤੀਗਤ ਕੁਸ਼ਲਤਾ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਇਸ ਅਧਿਐਨ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਅੰਤਰ-ਵਿਸ਼ਯਕ ਢਾਂਚਾ ਅਪਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਟਕਾਊ ਵਿਗਿਆਨ, ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਵਿਕਾਸ, ਨੀਤੀ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਅਤੇ ਤਕਨਾਲੋਜੀਕ ਨਵੀਨਤਾ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਮਿਲੀ-ਜੁਲੀ ਵਿਧੀ (mixed-methods) ਰਾਹੀਂ—ਜਿਸ ਵਿੱਚ SDG ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਨਾਲ ਜੁੜੇ 1,200 ਪੇਸ਼ੇਵਰਾਂ ਦੇ ਮਾਤਰਾਤਮਕ ਸਰਵੇਖਣ, 50 ਨੀਤੀ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣਾਂ ਨਾਲ ਗੁਣਾਤਮਕ ਸਾਖਾਤਕਾਰ, ਅਤੇ 2018 ਤੋਂ 2024 ਤੱਕ ਦੇ ਵਿਸ਼ਵ ਪੱਧਰੀ SDG ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਦਾ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ—ਇਹ ਅਧਿਐਨ ਉਹ ਰਣਨੀਤੀਆਂ ਅਤੇ ਮਕੈਨਿਜ਼ਮਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਰਾਹੀਂ ਬਹੁ-ਵਿਸ਼ਯਕ ਪਹੁੰਚਾਂ ਟਕਾਊ ਵਿਕਾਸ ਵਿੱਚ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਖੋਜ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਸਰਵੋਤਮ ਅਭਿਆਸਾਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਮੁੱਖ ਰੁਕਾਵਟਾਂ ਨੂੰ ਉਜਾਗਰ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਹ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਏਕੀਕ੍ਰਿਤ ਢਾਂਚੇ ਕਵਿ ਖੇਤਰਾਂ ਅਤੇ ਖੇਤਰਕ ਖੱਤਿਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਸਮਨਵਯ ਨੂੰ ਆਸਾਨ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ।

ਭੂਮਿਕਾ (Introduction)

ਟਕਾਊ ਵਿਕਾਸ ਲਕਸ਼ (SDGs) ਇੱਕ ਪਰਵਿਰਤਨਸ਼ੀਲ ਐਜੰਡਾ ਦਾ ਰੂਪ ਧਾਰਨ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਜੋ ਵਿਸ਼ਵ ਪੱਧਰੀ ਵਿਕਾਸ ਨਾਲ ਜੁੜੀਆਂ ਬਹੁ-ਪੱਖੀ ਚੁਣੌਤੀਆਂ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਸਤਾਰਾਂ ਲਕਸ਼ ਗਰੀਬੀ ਨਿਵਾਰਣ, ਗੁਣਵੱਤਾਪੂਰਨ ਸੱਭਿਆਚਾਰ, ਲਾਗੂ ਸਮਾਨਤਾ ਅਤੇ ਸਹਿਤ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਜਲਵਾਯੂ ਕਾਰਵਾਈ, ਟਕਾਊ ਊਰਜਾ, ਆਰਥਕ ਵਿਕਾਸ, ਅਤੇ ਜ਼ਮੀਨਵਾਰ ਖਪਤ ਅਤੇ ਉਤਪਾਦਨ ਵਰਗੇ ਵਿਸ਼ਾਲ ਖੇਤਰਾਂ ਨੂੰ ਸਮੇਟਦੇ ਹਨ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਆਪਸੀ ਨਰਿਭਰਤਾ ਅਤੇ ਵਸ਼ਿਵ ਪੱਧਰੀ ਪ੍ਰਕਰਿਤੀ ਅਜਿਹੀਆਂ ਏਕੀਕ੍ਰਿਤ ਰਣਨੀਤੀਆਂ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦੀ ਹੈ ਜੋ ਵਸ਼ਿਯਕ ਹੱਦਾਂ ਤੋਂ ਉਪਰ ਉੱਠ ਸਕਣ। 2024 ਤੱਕ ਸੰਸਾਰ ਜਲਵਾਯੂ ਪਰਿਵਰਤਨ, ਸਮਾਜ-ਆਰਥਿਕ ਅਸਮਾਨਤਾਵਾਂ, ਮਹਾਂਮਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਤਕਨਾਲੋਜੀਕ ਵਧਿਅਨਾਂ ਵਰਗੀਆਂ ਬੇਮਿਸਾਲ ਚੁਣੌਤੀਆਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰ ਰਹਿ ਰਹੀ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਸਹਯੋਗੀ ਅਤੇ ਸਮਗ੍ਰ ਹੱਲਾਂ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਰਵਾਇਤੀ ਇਕੱਲੇ ਵਸ਼ਿ ' ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਪਹੁੰਚਾਂ SDGs ਦੀ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਵੱਚ ਮੌਜੂਦ ਪ੍ਰਣਾਲੀਕ ਜਟਲਿਤਾ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਨ ਲਈ ਅਪੂਰਣ ਸਾਬਤ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ।

ਬਹੁ-ਵਸ਼ਿਯਕ ਪਹੁੰਚਾਂ ਕਈ ਖੇਤਰਾਂ ਤੋਂ ਗਿਆਨ, ਵਧਿਯੀਆਂ ਅਤੇ ਦ੍ਰਸ਼ਿਟੀਕੋਣ ਇਕੱਠੇ ਕਰ ਕੇ ਜਟਲਿ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਲਈ ਸਮਪੂਰਨ ਹੱਲ ਤਿਆਰ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ। SDGs ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵੱਚ ਇਸਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਕਿ ਕੁਦਰਤੀ ਵਗਿਆਨਾਂ, ਸਮਾਜਿਕ ਵਗਿਆਨਾਂ, ਇੰਜੀਨੀਅਰਿੰਗ, ਜਨ ਨੀਤੀ, ਸਹਿਤ, ਅਰਥਸ਼ਾਸਤਰ ਅਤੇ ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਤੋਂ ਮਲਿਣ ਵਾਲੀਆਂ ਸੂਝਾਂ ਨੂੰ ਜੋੜ ਕੇ ਆਪਸੀ ਤੌਰ ' ਤੇ ਜੁੜੇ ਹੋਏ ਅਤੇ ਓਵਰਲੈਪ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਲਕਸ਼ਿਆਂ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਉਦਾਹਰਨ ਵਜੋਂ, ਜਲਵਾਯੂ ਕਾਰਵਾਈ (SDG 13) ਲਈ ਸਰਿਫ਼ ਵਾਤਾਵਰਣਕ ਮਾਹਰਤਾ ਹੀ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਆਰਥਿਕ ਮਾਡਲਿੰਗ, ਨੀਤੀ ਵਸ਼ਿਲੇਸ਼ਣ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਵਹਿਾਰਕ ਸੂਝਾਂ ਦੀ ਵੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਜੋ ਰੋਕਥਾਮ ਅਤੇ ਅਨੁਕੂਲਨ ਰਣਨੀਤੀਆਂ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ, ਨਿਆਂਯੁਕਤ ਅਤੇ ਟਕਾਊ ਬਣ ਸਕਣ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਸਮਾਵੇਸ਼ੀ ਸੱਖਿਆ (SDG 4) ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਅਧਿਆਪਕਾਂ, ਨੀਤੀ ਨਰਿਧਾਰਕਾਂ, ਮਨੋਵਗਿਆਨੀਆਂ, ਤਕਨਾਲੋਜਿਸਟਾਂ ਅਤੇ ਸਮਾਜ ਵਗਿਆਨੀਆਂ ਦਰਮਿਆਨ ਸਹਯੋਗ ਅਤਿ-ਆਵਸ਼ਯਕ ਹੈ, ਤਾਂ ਜੋ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਮੂਹਾਂ ਲਈ ਪਹੁੰਚਯੋਗ ਅਤੇ ਸੰਦਰਭ-ਉਚਿਤ ਸੱਖਿਣ ਵਾਤਾਵਰਣ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਣ।

ਬਹੁ-ਵਸ਼ਿਯਕ ਢਾਂਚਿਆਂ ਦੀ ਸੂਰੂਆਤ ਨੇ SDGs ਦੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਨੂੰ ਬਹਿਤਰ ਬਣਾਉਣ ਵੱਚ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸੰਭਾਵਨਾ ਦਰਸਾਈ ਹੈ। ਗਿਆਨ ਦੇ ਏਕੀਕਰਨ ਨੂੰ ਆਸਾਨ ਬਣਾਉਣ, ਖੇਤਰਾਂ ਪਾਰ ਸਹਯੋਗ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਨਵੀਂ ਸੋਚ ਵਾਲੀਆਂ ਪਹੁੰਚਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰੋਤਸਾਹਿਤ ਕਰਨ ਰਾਹੀਂ, ਬਹੁ-ਵਸ਼ਿਯਕ ਰਣਨੀਤੀਆਂ ਰਵਾਇਤੀ ਪਹੁੰਚਾਂ ਦੀਆਂ ਉਹ ਖਾਮੀਆਂ ਦੂਰ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ ਜੋ ਅਕਸਰ ਲਕਸ਼ਿਆਂ ਵਚਿਕਾਰ ਮੌਜੂਦ ਆਪਸੀ ਸੰਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਅਣਡੰਠਾ ਕਰ ਦਿੰਦੀਆਂ ਹਨ। SDGs ਮੂਲ ਰੂਪ ਵੱਚ ਆਪਸੀ ਤੌਰ ' ਤੇ ਜੁੜੇ ਹੋਏ ਹਨ; ਇੱਕ ਖੇਤਰ ਵੱਚ ਤਰੱਕੀ ਹੋਰ ਖੇਤਰਾਂ ਦੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਉਦਾਹਰਨ ਲਈ, ਲਾਗੂ ਸਮਾਨਤਾ (SDG 5) ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨ ਨਾਲ ਸਹਿਤ ਦੇ ਨਤੀਜੇ (SDG 3) ਸੁਧਰ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਸੱਖਿਆ ਦੀ ਗੁਣਵੱਤਾ (SDG 4) ਵੱਚ ਵਾਧਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਆਰਥਿਕ ਵਕਿਾਸ (SDG 8) ਵੱਚ ਯੋਗਦਾਨ ਪੈ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਬਹੁ-ਵਸ਼ਿਯਕ ਪਹੁੰਚਾਂ ਅਜਿਹੀਆਂ ਸਹਯੋਗਤਮਕ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਾਯਾ ਦਿੰਦੀਆਂ ਹਨ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਹਸਤਖੇਪ ਸਮਨੁਯੋਜਿਤ, ਸਰੋਤ-ਕੁਸ਼ਲ ਅਤੇ ਸੰਦਰਭ ਅਨੁਕੂਲ ਬਣਦੇ ਹਨ।

ਇਨ੍ਹਾਂ ਫਾਇਦਿਆਂ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਕੁਝ ਚੁਣੌਤੀਆਂ ਅਜੇ ਵੀ ਮੌਜੂਦ ਹਨ। ਸੰਸਥਾਗਤ ਖਾਨਿਆਂ ਦੀ ਸੋਚ, ਵਸ਼ਿ-ਵਸ਼ਿਸ਼ ਪੈਰਾਡਾਇਮ, ਸਰੋਤਾਂ ਦੀ ਘਾਟ ਅਤੇ ਖੇਤਰਾਂ ਪਾਰ ਸਮਨਵਯ ਲਈ ਸੀਮਿਤ ਮਕੈਨਿਜ਼ਿਮ ਅਕਸਰ ਬਹੁ-ਵਸ਼ਿਯਕ ਗਿਆਨ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਏਕੀਕਰਨ ਵੱਚ ਰੁਕਾਵਟ ਬਣਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਡਾਟਾ ਦੀ ਘਾਟ, ਅਸਥਿਰ ਨਗਿਰਾਨੀ ਢਾਂਚੇ ਅਤੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਹੱਸਿਦਾਰਾਂ ਦੀਆਂ ਤਰਜੀਹਾਂ ਵੱਚ ਅੰਤਰ ਏਕੀਕ੍ਰਿਤ SDG ਰਣਨੀਤੀਆਂ ਦੀ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਨੂੰ ਹੋਰ ਜਟਲਿ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਚੁਣੌਤੀਆਂ ਨਵੀਨ ਸ਼ਾਸਨ ਢਾਂਚਿਆਂ, ਸਹਯੋਗੀ ਮੰਚਾਂ ਅਤੇ ਅਨੁਕੂਲ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਰਣਨੀਤੀਆਂ ਦੀ ਲੋੜ ਉਭਾਰਦੀਆਂ ਹਨ, ਜੋ ਲਚਕੀਲੇ, ਸਮਾਵੇਸ਼ੀ ਅਤੇ ਸਬੂਤ-ਆਧਾਰਿਤ ਫੈਸਲਾ-ਕਰਨ ਨੂੰ ਸੰਭਵ ਬਣਾਉਣ।

ਇਸ ਅਧਿਐਨ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ 2024 ਵੱਚ SDGs ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਲਈ ਬਹੁ-ਵਸ਼ਿਯਕ ਪਹੁੰਚਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀਤਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਜੁੜੀਆਂ ਚੁਣੌਤੀਆਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਅਨੁਭਵਾਤਮਕ ਸਬੂਤਾਂ, ਨੀਤੀ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਅਤੇ ਵਸ਼ਿਸ਼ਗਿਆਨਾਂ ਦੀਆਂ ਸੂਝਾਂ ਦੇ ਵਸ਼ਿਲੇਸ਼ਣ ਰਾਹੀਂ, ਇਹ ਖੋਜ ਉਹ ਮਕੈਨਿਜ਼ਿਮ ਪਛਾਣਦੀ ਹੈ ਜੋ ਵਸ਼ਿਸ਼ਿਆਂ ਪਾਰ ਗਿਆਨ ਦੇ ਸਫਲ ਏਕੀਕਰਨ ਨੂੰ ਆਸਾਨ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ, ਉਹ ਰੁਕਾਵਟਾਂ ਉਜਾਗਰ ਕਰਦੀ ਹੈ ਜੋ ਤਰੱਕੀ ਵੱਚ ਅੜਚਣ ਪੈਦਾ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ, ਅਤੇ ਨੀਤੀ ਨਰਿਧਾਰਕਾਂ, ਅਭਿਆਸਕਾਂ ਅਤੇ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਲਈ ਕਾਰਗਰ ਸਫ਼ਿਾਰਸ਼ਾਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਅਧਿਐਨ ਦਾ ਲਕਸ਼ ਇਹ ਸਮਝ ਡੂੰਘੀ ਕਰਨਾ ਹੈ ਕਿ ਬਹੁ-ਵਸ਼ਿਯਕ ਪਹੁੰਚਾਂ ਕਵਿ ਟਕਾਊ ਨਤੀਜਿਆਂ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ, ਸਮਾਨਤਾ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਵਸ਼ਿਵ ਪੱਧਰੀ ਵਕਿਾਸ ਲਈ ਲਚਕੀਲੀਆਂ ਅਤੇ ਅਨੁਕੂਲ ਰਣਨੀਤੀਆਂ ਤਿਆਰ ਕਰ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ।

ਸਾਹਿਤ ਸਮੀਖਿਆ (Literature Review)

SDGs ਦੀ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਵੱਚ ਬਹੁ-ਵਸ਼ਿਯਕ ਪਹੁੰਚਾਂ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਬਾਰੇ ਵੇਦਿਵਾਨੀ ਸਾਹਿਤ ਕਈ ਖੇਤਰਾਂ ਵੱਚ ਫੈਲਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਵੱਚ ਟਕਿਊਤਾ ਵਗਿਗਿਆਨ, ਵਕਿਸ ਅਧਿਐਨ, ਵਾਤਾਵਰਣਕ ਪ੍ਰਬੰਧਨ, ਜਨ ਨੀਤੀ ਅਤੇ ਤਕਨਾਲੋਜੀਕ ਨਵੀਨਤਾ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਸੂਰੂਆਤੀ ਅਧਿਐਨਾਂ ਨੇ ਇਕੱਲੇ ਵਸਿ ' ਤੇ ਆਧਾਰਤਿ ਹਸਤਖੇਪਾਂ ਦੀਆਂ ਸੀਮਾਵਾਂ ਨੂੰ ਉਜਾਗਰ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਦਰਸਾਇਆ ਕਿ ਸੰਕੁਚਤਿ ਪਹੁੰਚਾਂ ਅਕਸਰ ਸਮਾਜਿਕ, ਆਰਥਕਿ ਅਤੇ ਵਾਤਾਵਰਣਕ ਕਾਰਕਾਂ ਦਰਮਿਆਨ ਮੌਜੂਦ ਪ੍ਰਣਾਲੀਕ ਆਪਸੀ ਸੰਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਵੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹੀਆਂ (Le Blanc, 2015; Sachs ਆਦਿ, 2019)। ਹੋਰ ਹਾਲੀਆ ਖੋਜ ਅਜਹੀਆਂ ਏਕੀਕ੍ਰਤਿ ਰਣਨੀਤੀਆਂ ਦੀ ਲੋੜ ' ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਜੋ ਵਸਿਿਆਂ ਪਾਰ ਦ੍ਰਸਿਟੀਕੋਣਾਂ, ਹੱਸਿਦਾਰਾਂ ਦੀ ਭਾਗੀਦਾਰੀ ਅਤੇ ਸਹਯੋਗੀ ਸ਼ਾਸਨ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਕੇ SDGs ਦੀ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਨਾਲ ਜੁੜੀਆਂ ਜਟਲਿ ਅਤੇ ਆਪਸੀ ਤੌਰ ' ਤੇ ਜੁੜੀਆਂ ਚੁਣੌਤੀਆਂ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਤਿ ਕਰ ਸਕਣ (Nilsson ਆਦਿ, 2016; Griggs ਆਦਿ, 2017)।

ਟਕਿਊਤਾ ਵਗਿਗਿਆਨ ਦੇ ਸਾਹਿਤ ਵੱਚ SDGs ਦਰਮਿਆਨ ਮੌਜੂਦ ਆਪਸੀ ਨਰਿਭਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਲਈ ਪ੍ਰਣਾਲੀਕ ਸੋਚ (systems thinking) ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ ' ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੰਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਪ੍ਰਣਾਲੀਕ ਸੋਚ ਸਮਗ੍ਰ ਵਸਿਲੇਸ਼ਣ ਨੂੰ ਆਸਾਨ ਬਣਾਉਦੀ ਹੈ, ਫੀਡਬੈਕ ਲੂਪਾਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕਰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਦ੍ਰਸਿਯ-ਯੋਜਨਾ (scenario planning) ਨੂੰ ਸਹਾਇਤਾ ਦਿੰਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਨੀਤੀ ਨਰਿਧਾਰਕ ਅਣਚਾਹੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਦੀ ਪੇਸ਼ਗੀ ਅਨੁਮਾਨ ਲਗਾ ਸਕਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਲਕਸ਼ਿਆਂ ਦਰਮਿਆਨ ਮੌਜੂਦ ਸਹਯੋਗਤਮਕ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ ਤੋਂ ਲਾਭ ਉਠਾ ਸਕਦੇ ਹਨ (Clark & Dickson, 2003; Pereira ਆਦਿ, 2018)। ਇਸ ਖੇਤਰ ਵੱਚ ਬਹੁ-ਵਸ਼ਿਯਕ ਖੋਜ ਢਾਂਚੇ ਵਾਤਾਵਰਣਕ ਮਾਡਲਗਿ, ਆਰਥਕਿ ਵਸਿਲੇਸ਼ਣ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਪ੍ਰਭਾਵ ਮੁਲਾਂਕਣ ਨੂੰ ਇਕੱਠਾ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਜੋ ਅਜਹਿ ਏਕੀਕ੍ਰਤਿ ਹੱਲ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਣ ਜੋ ਪਰਆਵਰਣਕ ਤੌਰ ' ਤੇ ਟਕਿਊ, ਸਮਾਜਿਕ ਤੌਰ ' ਤੇ ਸਵੀਕਾਰਯੋਗ ਅਤੇ ਆਰਥਕਿ ਤੌਰ ' ਤੇ ਸੰਭਵ ਹੋਣ।

ਵਕਿਸ ਅਧਿਐਨ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵੱਚ, Leal Filho ਆਦਿ (2020) ਅਤੇ Kanie & Biermann (2017) ਦੇ ਅਧਿਐਨ ਵਸਿਵ ਪੱਧਰੀ ਚੁਣੌਤੀਆਂ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਤਿ ਕਰਨ ਵੱਚ ਬਹੁ-ਵਸ਼ਿਯਕ ਸਹਯੋਗ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਨੂੰ ਉਜਾਗਰ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਜਵਿੰ ਕਿ ...

ਗਰੀਬੀ ਨਵਿਾਰਣ, ਅਸਮਾਨਤਾ ਅਤੇ ਜਲਵਾਯੂ ਪਰਵਿਰਤਨ ਵਰਗੀਆਂ ਵਸਿਵ ਪੱਧਰੀ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵੱਚ, ਇਹ ਅਧਿਐਨ ਦਰਸਾਉਦੇ ਹਨ ਕਿ ਅਰਥਸ਼ਾਸਤਰ, ਜਨ ਸਹਿਤ, ਸੱਖਿਆ, ਸ਼ਾਸਨ ਅਤੇ ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਵੱਚ ਮਾਹਰਤਾ ਨੂੰ ਇਕੱਠਾ ਕਰਨ ਨਾਲ ਅਜਹੀਆਂ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀਆਂ ਦੀ ਰਚਨਾ ਸੰਭਵ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜੋ ਸੰਦਰਭਕ ਤੌਰ ' ਤੇ ਉਚਤਿ, ਵਧਾਈਯੋਗ (scalable) ਅਤੇ ਟਕਿਊ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਖੇਤਰਾਂ ਪਾਰ ਸਹਯੋਗ ਨੀਤੀਆਂ ਵੱਚ ਸੰਗਠਨਤਾ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਦਾ ਹੈ, ਦੁਹਰਾਵੇ ਨੂੰ ਘਟਾਉਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਰੋਤਾਂ ਦੇ ਕੁਸ਼ਲ ਉਪਯੋਗ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਤਿ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਤਕਨਾਲੋਜੀਕ ਨਵੀਨਤਾ ਬਹੁ-ਵਸ਼ਿਯਕ ਪਹੁੰਚਾਂ ਨੂੰ ਸੁਗਮ ਬਣਾਉਣ ਵੱਚ ਕੇਦਰੀ ਭੂਮਿਕਾ ਨਭਾਉਦੀ ਹੈ। ਵੱਡੇ ਡਾਟਾ ਵਸਿਲੇਸ਼ਣ (big data analytics), ਕ੍ਰਾਤ੍ਰਿਮ ਬੁੱਧੀ (AI) ਆਧਾਰਤਿ ਨਗਿਰਾਨੀ ਪ੍ਰਣਾਲੀਆਂ, ਭੂਗੋਲਕਿ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਣਾਲੀਆਂ (GIS) ਅਤੇ ਡਿਜ਼ੀਟਲ ਸਹਯੋਗ ਮੰਚ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਖੇਤਰਾਂ ਦੇ ਹੱਸਿਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਗਿਆਨ ਸਾਂਝਾ ਕਰਨ, ਰਣਨੀਤੀਆਂ ਦਾ ਸਮਨਵਯ ਕਰਨ ਅਤੇ ਤਰੱਕੀ ਦਾ ਤਤਕਾਲ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਯੋਗ ਬਣਾਉਦੇ ਹਨ। ਸਾਹਿਤ ਦਰਸਾਉਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਜਹੀ ਤਕਨਾਲੋਜੀਕ ਏਕੀਕ੍ਰਤਿਤਾ ਫੈਸਲਾ-ਕਰਨ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਪਾਰਦਰਸ਼ਤਾ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਤਿ ਕਰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ SDGs ਦੀ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਵੱਚ ਜਵਾਬਦੇਹੀ ਨੂੰ ਸੁਧਾਰਦੀ ਹੈ (Georgescu-Roegen, 2019; Le Blanc, 2020)।

ਇਨ੍ਹਾਂ ਤਰੱਕੀਆਂ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਖੋਜ ਬਹੁ-ਵਸ਼ਿਯਕ SDG ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਵੱਚ ਕਈ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਰੁਕਾਵਟਾਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਵੀ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਸੰਸਥਾਗਤ ਖਾਨਿਆਂ ਦੀ ਸੋਚ, ਸਮਨਵਯ ਮਕੈਨਿਜ਼ਮਾਂ ਦੀ ਘਾਟ, ਸੀਮਤਿ ਵੱਤੀ ਸਰੋਤ ਅਤੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਹੱਸਿਦਾਰਾਂ ਦੀਆਂ ਅਲੱਗ-ਅਲੱਗ ਤਰਜੀਹਾਂ ਵਸਿਿਆਂ ਪਾਰ ਗਿਆਨ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਏਕੀਕਰਨ ਵੱਚ ਅੜਚਣ ਬਣਦੀਆਂ ਹਨ (Nilsson ਆਦਿ, 2018)। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਵਧੀਗਤ ਪਹੁੰਚਾਂ, ਟਰਮੀਨੋਲੋਜੀ ਅਤੇ ਗਿਆਨਮੀਮਾਂਸਕ ਢਾਂਚਿਆਂ ਵੱਚ ਮੌਜੂਦ ਅੰਤਰ ਸਹਯੋਗ ਨੂੰ ਜਟਲਿ ਬਣਾ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਗਲਤਫਹਿਮੀਆਂ ਅਤੇ ਸਰੋਤਾਂ ਦੀ ਅਕੁਸ਼ਲ ਵੰਡ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਚੁਣੌਤੀਆਂ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਤਿ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜ਼ਬੂਤ ਨੇਤ੍ਰਤਿਵ, ਅਨੁਕੂਲ ਸ਼ਾਸਨ ਅਤੇ ਅਜਹਿ ਮਕੈਨਿਜ਼ਮਾਂ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਜੋ ਗਿਆਨ ਸਾਂਝਾ ਕਰਨ ਅਤੇ ਸਾਂਝੀ ਸਮੱਸਿਆ-ਹੱਲ ਪ੍ਰਕਰਿਆ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਤਿ ਕਰਨ।

ਸਾਰ ਤੌਰ ' ਤੇ, ਸਾਹਿਤ ਇਸ ਨਤੀਜੇ ' ਤੇ ਇਕਰਾਇ ਹੈ ਕਿ SDGs ਦੀ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਲਈ ਬਹੁ-ਵਸ਼ਿਯਕ ਪਹੁੰਚਾਂ ਅਤਿ-ਆਵਸ਼ਯਕ ਹਨ। ਵਾਤਾਵਰਣ ਵਗਿਗਿਆਨ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਦ੍ਰਸਿਟੀਕੋਣਾਂ ਨੂੰ ਏਕੀਕ੍ਰਤਿ ਕਰਕੇ,

ਅਰਥਸ਼ਾਸਤਰ, ਸਮਾਜਿਕ ਨੀਤੀ, ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਅਤੇ ਸ਼ਾਸਨ ਵਰਗੇ ਖੇਤਰਾਂ ਦੀ ਏਕੀਕ੍ਰਿਤਤਾ ਸਮਪੂਰਨ, ਸੰਦਰਭ-ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲ ਅਤੇ ਟਕਾਊ ਹੱਲਾਂ ਦੀ ਰਚਨਾ ਸੰਭਵ ਬਣਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਅਧਿਐਨ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸੂਝਾਂ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਹੈ ਅਤੇ 2024 ਵੱਚਿ ਬਹੁ-ਵਸ਼ਿਯਕ ਪਹੁੰਚਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ੀਲਤਾ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਜੁੜੀਆਂ ਚੁਣੌਤੀਆਂ ਅਤੇ ਵਹਿਾਰਕ ਅਨੁਪ੍ਰਯੋਗਾਂ ਦੀ ਅਨੁਭਵਾਤਮਕ ਜਾਂਚ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਨਾਲ ਹੀ ਨੀਤੀ ਨਰਿਧਾਰਕਾਂ, ਅਭਿਆਸਕਾਂ ਅਤੇ ਵਸ਼ਿਵ ਪੱਧਰੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਲਈ ਸਬੂਤ-ਆਧਾਰਿਤ ਸਫ਼ਿਰਾਸ਼ਾਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਖੋਜ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ (Research Objectives)

ਇਸ ਖੋਜ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ 2024 ਵੱਚਿ SDGs ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਲਈ ਬਹੁ-ਵਸ਼ਿਯਕ ਪਹੁੰਚਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ, ਚੁਣੌਤੀਆਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ੀਲਤਾ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ:

1. SDGs ਦੀ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਲਈ ਸਮਾਜਿਕ, ਆਰਥਿਕ ਅਤੇ ਵਾਤਾਵਰਣਕ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀਆਂ ਦੇ ਸਮਨਵਯ ਵੱਚਿ ਬਹੁ-ਵਸ਼ਿਯਕ ਰਣਨੀਤੀਆਂ ਦੀ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ੀਲਤਾ ਦਾ ਵਸ਼ਿਲੇਸ਼ਣ ਕਰਨਾ।
2. ਸਮਪੂਰਨ SDG ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਨੂੰ ਸੁਗਮ ਬਣਾਉਣ ਵੱਚਿ ਖੇਤਰਾਂ ਪਾਰ ਸਹਯੋਗ, ਸੰਸਥਾਗਤ ਢਾਂਚਿਆਂ ਅਤੇ ਤਕਨਾਲੋਜਿਕ ਏਕੀਕ੍ਰਿਤਤਾ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨਾ।
3. ਉਹ ਰੁਕਾਵਟਾਂ—ਜਿਵੇਂ ਸੰਸਥਾਗਤ ਖਾਨਿਆਂ ਦੀ ਸੋਚ, ਵੱਤੀ ਸੀਮਾਵਾਂ, ਡਾਟਾ ਦੀ ਘਾਟ ਅਤੇ ਵਸ਼ਿਯਕ ਟਕਰਾਅ—ਦੀ ਪਛਾਣ ਕਰਨਾ ਜੋ ਬਹੁ-ਵਸ਼ਿਯਕ SDG ਰਣਨੀਤੀਆਂ ਵੱਚਿ ਅੜਚਣ ਪੈਦਾ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ।
4. ਇਹ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨਾ ਕਿ ਕ੍ਰਿਤ੍ਰਿਮ ਬੁੱਧੀ (AI), ਵੱਡਾ ਡਾਟਾ ਵਸ਼ਿਲੇਸ਼ਣ ਅਤੇ ਡਿਜ਼ਿਟਲ ਮੰਚਾਂ ਸਮੇਤ ਉਭਰਦੀਆਂ ਤਕਨਾਲੋਜੀਆਂ SDG ਪਹੁੰਚਾਂ ਦੇ ਏਕੀਕਰਨ ਅਤੇ ਨਗਿਰਾਨੀ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ।
5. SDGs ਦੀ ਕੁਸ਼ਲ ਅਤੇ ਟਕਾਊ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਲਈ ਬਹੁ-ਵਸ਼ਿਯਕ ਪਹੁੰਚਾਂ ਨੂੰ ਸੁਧਾਰਨ ਵਾਸਤੇ ਨੀਤੀ ਨਰਿਧਾਰਕਾਂ, ਅਭਿਆਸਕਾਂ ਅਤੇ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਲਈ ਕਾਰਗਰ ਸਫ਼ਿਰਾਸ਼ਾਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨਾ।

ਇਹ ਉਦੇਸ਼ ਬਹੁ-ਵਸ਼ਿਯਕ SDG ਰਣਨੀਤੀਆਂ ਦੇ ਮਕੈਨਿਜ਼ਮਾਂ, ਪ੍ਰਭਾਵਾਂ ਅਤੇ ਚੁਣੌਤੀਆਂ ਦੀ ਇੱਕ ਸਮਪੂਰਨ ਜਾਂਚ ਨੂੰ ਦਸ਼ਿਾ ਦੈਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਸਧਿਾਂਤਕ ਸਮਝ ਨਾਲ ਨਾਲ ਵਹਿਾਰਕ ਲਾਗੂਕਰਨ ਲਈ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸੂਝਾਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੇ ਹਨ।

ਖੋਜ ਪੱਧਤੀ (Research Methodology)

ਇਸ ਅਧਿਐਨ ਵੱਚਿ ਮਲਿੀ-ਜੁਲੀ ਵਧਿੀ (mixed-methods) ਵਾਲਾ ਖੋਜ ਡਿਜ਼ਾਇਨ ਅਪਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਜੋ ਮਾਤਰਾਤਮਕ ਸਰਵੇਖਣਾਂ, ਗੁਣਾਤਮਕ ਸਾਖਾਤਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਦਵਤੀਅਕ ਡਾਟਾ ਵਸ਼ਿਲੇਸ਼ਣ ਨੂੰ ਏਕੀਕ੍ਰਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਜੋ SDGs ਦੀ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਵੱਚਿ ਬਹੁ-ਵਸ਼ਿਯਕ ਪਹੁੰਚਾਂ ਦਾ ਸਮਪੂਰਨ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ।

ਮਾਤਰਾਤਮਕ ਅੰਸ਼ (Quantitative Component):

SDGs ਦੀ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਨਾਲ ਜੁੜੇ 1,200 ਪੇਸ਼ੇਵਰਾਂ ਨਾਲ ਸਰਵੇਖਣ ਕੀਤੇ ਗਏ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵੱਚਿ ਸਰਕਾਰੀ ਏਜੰਸੀਆਂ, ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ, ਗੈਰ-ਸਰਕਾਰੀ ਸੰਗਠਨ (NGOs) ਅਤੇ ਖੋਜ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ। ਸਰਵੇਖਣ ਰਾਹੀਂ ਬਹੁ-ਵਸ਼ਿਯਕ ਸਹਯੋਗ, ਤਕਨਾਲੋਜਿਕ ਏਕੀਕ੍ਰਿਤਤਾ, ਸਰੋਤਾਂ ਦੀ ਕੁਸ਼ਲ ਵਰਤੋਂ ਅਤੇ ਨੀਤੀਗਤ ਸੰਗਠਨਤਾ ਦੀ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ੀਲਤਾ ਬਾਰੇ ਧਾਰਣਾਵਾਂ ਨੂੰ ਮਾਪਿਆ ਗਿਆ। ਬਹੁ-ਵਸ਼ਿਯਕ ਸਹਯੋਗ ਅਤੇ SDG ਨਤੀਜਿਆਂ ਦਰਮਿਆਨ ਸੰਬੰਧਾਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕਰਨ ਲਈ SPSS 29 ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਿਆਂ ਵਰਣਨਾਤਮਕ ਅੰਕੜੇ, ਸਹਸੰਬੰਧ (correlation) ਅਤੇ ਰਗਿਰੈਸ਼ਨ ਮਾਡਲਿੰਗ ਸਮੇਤ ਅੰਕੜਾਤਮਕ ਵਸ਼ਿਲੇਸ਼ਣ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਗੁਣਾਤਮਕ ਅੰਸ਼ (Qualitative Component):

50 ਵਸ਼ਿਸ਼ਗਿਆਨਾਂ ਨਾਲ ਅਰਧ-ਸੰਰਚਿਤ ਸਾਖਾਤਕਾਰ ਕੀਤੇ ਗਏ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵੱਚਿ ਨੀਤੀ ਨਰਿਧਾਰਕ, ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਪ੍ਰਬੰਧਕ, ਟਕਾਊਤਾ ਵਗਿਆਨੀ ਅਤੇ ਵਕਿਸ ਅਭਿਆਸਕ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਖਾਤਕਾਰਾਂ ਰਾਹੀਂ ਬਹੁ-ਵਸ਼ਿਯਕ SDG ਰਣਨੀਤੀਆਂ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਅਨੁਭਵਾਂ, ਚੁਣੌਤੀਆਂ ਅਤੇ ਸਰਵੋਤਮ ਅਭਿਆਸਾਂ ਦੀ ਪੜਤਾਲ ਕੀਤੀ ਗਈ। NVivo 14 ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਿਆਂ ਥੀਮੈਟਿਕ ਕੋਡਿੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ, ਜਿਸ ਰਾਹੀਂ ਮੁੜ ਮੁੜ ਉਭਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਥੀਮਾਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕੀਤੀ ਗਈ...